

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.411.001.03.2022

Pan
Jan Leszek Wiącek
Burmistrz Wołczyna
Urząd Miejski w Wołczynie
ul. Dworcowa 1
46-250 Wołczyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/003 – Zapewnienie prawidłowej realizacji usług publicznych mieszkańcom wybranych gmin województwa opolskiego w czasie pandemii COVID-19

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Wołczynie, ul. Dworcowa 1, 46-250 Wołczyn ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Leszek Wiącek, Burmistrz Wołczyna ² , od 10 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Planowanie dochodów i wydatków budżetowych2. Działania gmin w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii w ramach realizacji wybranych zadań własnych
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2021 r., z wykorzystaniem dowodów powstałych przed lub po tym okresie, a dotyczących zakresu objętego kontrolą
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Grażyna Powęska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/13/2022 z 17 lutego 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Po ogłoszeniu stanu epidemii Burmistrz podjął działania mające na celu przystosowanie Urzędu do ciągłej i nieprzerwanej realizacji usług publicznych. Wprowadzono m.in. mechanizm wyznaczania zastępstw na stanowiskach mających bezpośredni wpływ na ciągłość pracy Urzędu oraz obowiązek zachowania reżimu sanitarnego (maseczka, dezynfekcja, zachowanie odległości) przez pracowników i klientów Urzędu. Ponadto pracowników oraz pomieszczenia Urzędu wyposażono w środki ochrony bezpośredniej, czasowo ograniczono bezpośrednią obsługę interesantów, jak też wprowadzono pracę zdalną. W wyniku przeprowadzonych narad i konsultacji kierownictwa Urzędu podjęto decyzję o niewprowadzeniu dodatkowych procedur bądź dokonywania zmian w procedurach już obowiązujących.

Urząd był właściwie przygotowany pod kątem organizacyjnym do zapewnienia ciągłości działalności jednostki oraz realizacji zadań publicznych w okresie pandemii COVID-19. Mimo tego, w okresie epidemii Covid-19 (lata 2020-2021) w porównaniu do roku wcześniejszego (2019) liczba zrealizowanych usług w Urzędzie zmalała średnio o 20%. W celu przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 Gmina korzystała również z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym w ramach Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. Uzyskane środki umożliwiły podejmowanie działań w stosunku do osób potrzebujących wsparcia, jak też prowadzenie zamierzeń inwestycyjnych.

Burmistrz analizował i monitorował uwarunkowania zewnętrzne związane z wystąpieniem epidemii Covid-19 pod kątem wpływu tych uwarunkowań na plan i wykonanie dochodów i wydatków gminy. Wpływ pandemii Covid-19 został uwzględniony przy planowaniu dochodów i wydatków gminy, co potwierdzają m.in. zmiany dokonywane w planach finansowych. Analizie poddana była także możliwość wprowadzenia fakultatywnych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych. Od marca 2020 r. wprowadzono ulgę w opłacie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu sprzedaży, przyjęto także uchwały w sprawach zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Planowanie dochodów i wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

1. Struktura organizacyjna Urzędu oraz zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności komórek organizacyjnych zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu⁶. Zgodnie z nim za zadania związane z uzyskiwaniem dochodów własnych gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych, pozostałych podatków stanowiących dochody gminy oraz opłat, w tym za gospodarowanie odpadami komunalnymi odpowiadał Wydział Podatków i Opłat.

Zadania związane z uzyskiwaniem dochodów własnych Gminy realizowały również inne komórki Urzędu, tj.: a/ Wydział Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Nieruchomości i Inwestycji (zadania związane z uzyskiwaniem dochodów z majątku Gminy oraz innych dochodów z tytułu opłat należnych gminie w związku z realizowaniem zadań przez Wydział, tj.: opłata skarbową, opłata za zajęcie pasa drogowego, opłata planistyczna, opłata adiacencka); b/ Wydział Spraw Społeczno-Obywatelskich (dochody z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych); c/ Referat Spraw Obywatelskich i USC (dochody z tytułu opłaty skarbowej za podejmowane czynności); d/ Wydział Finansowy (opracowanie harmonogramu dochodów, księgowania i windykacji dochodów innych niż dochody realizowane w Wydziale Podatków i Opłat).

Ponadto na podstawie uchwały Rady Miejskiej Nr XXII/218/2020 z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej na terenie gminy Wołczyn, zadania związane z uzyskiwaniem dochodów własnych gminy z tytułu opłaty targowej realizowało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Wołczynie.

(akta kontroli str. 12-18, 370-381)

W całym okresie objętym kontrolą, pracownikom wydziałów merytorycznych (zajmujących się dochodami własnymi gminy) przydzielono zadania opisane w imiennych zakresach czynności. Zadania tych pracowników określone zostały również w procedurach, instrukcjach i regulaminach⁷. Burmistrz zapewnił pracownikom dostęp do szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe z zakresu m.in. wymiaru i realizacji podatków lokalnych, bieżących problemów związanych z realizacją podatków lokalnych, tarczy antykryzysowej, jak też przepisów dotyczących podatku od nieruchomości, pomocy publicznej oraz ordynacji podatkowej. Pracownikom Urzędu, w tym realizującym zadania związane z uzyskiwaniem przez gminę dochodów własnych zapewniono niezbędne narzędzia do realizacji zadań, tj. sprzęt komputerowy, oprogramowanie, wyposażenie stanowiska pracy oraz dostęp do obsługi prawnej (Urząd zatrudnił radcę prawnego).

(akta kontroli str. 12-18, 39-42)

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Regulamin wprowadzony zarządzeniem Burmistrza nr OR.0120.12.2017 z dnia 25 kwietnia 2017 r. wraz ze zmianami.

⁷ M.in. procedury kontroli finansowej i zamówień publicznych, instrukcja obiegu i kontroli dokumentów źródłowych.

2. W okresie objętym kontrolą obowiązywały procedury dotyczące zapewnienia ciągłości działania Urzędu. Zgodnie z Regulaminem kontroli zarządczej⁸, w celu zapewnienia ciągłości działania jednostki wprowadzono m.in. mechanizm wyznaczania zastępstw na stanowiskach mających bezpośredni wpływ na ciągłość pracy Urzędu oraz zasadę niedopuszczania do powstawania zaległości w wykorzystywaniu urlopów wypoczynkowych. W ramach mechanizmów kontroli zarządczej, celem oceny stopnia wykonywania zadań oraz skuteczności stosowanych metod i środków wprowadzono zarządzeniem Burmistrza Nr 54/2015 z dnia 13 marca 2015 r., regulamin przeprowadzania kontroli wewnętrznej w Urzędzie Miejskim oraz w innych jednostkach organizacyjnych Gminy Wołczyn. W zakresie organizacji kontroli wewnętrznej Sekretarz Gminy sporządzał roczny plan kontroli na podstawie informacji uzyskanych od kierowników komórek organizacyjnych.

(akta kontroli, str. 19-26, 43-45)

3. Burmistrz wyjaśnił, że: *w związku z wystąpieniem epidemii Covid-19 podczas spotkań i narad kierownictwa (...) podjęto decyzję o niewprowadzaniu dodatkowych procedur bądź dokonywania zmian w procedurach już obowiązujących. Zdecydowano, również, że wszelkie zmiany i nowe procedury będą wprowadzane jako reakcja na pojawiające się problemy z realizacją zadań.*

(akta kontroli, str. 89-90)

Z dokumentacji przedstawionej w trakcie kontroli wynikało, że w całym okresie objętym kontrolą nie wystąpiły okoliczności związane z epidemią COVID-19, które wskazywały na istotną potrzebę zmiany dotychczas obowiązujących rozwiązań organizacyjnych.

W Urzędzie nie wdrożono pisemnych procedur obiegu i/lub zarządzania dokumentami, regulujących zasady komunikacji elektronicznej i załatwiania spraw w formie elektronicznej. W okresie kontroli Urząd nie korzystał z elektronicznego obiegu dokumentów oraz elektronicznego zarządzania dokumentacją, zapewniono jednak możliwość załatwienia spraw drogą elektroniczną, poprzez adres mailowy Urzędu i platformę EPUAP.

(akta kontroli, str. 91-94)

Zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem⁹ pracownicy poszczególnych komórek Urzędu za lata 2020-2021 sporządzili Rejestry ryzyk związanych z realizacją celów i zadań na swoich stanowiskach. Zgodnie z Instrukcją, w stosunku do ryzyk związanych z realizacją zadań zidentyfikowanych i ocenionych na dzień 31 stycznia danego roku, pracownicy zobowiązani byli do bieżącego monitorowania, a w przypadku istotnej zmiany funkcjonowania do dokonania ponownej identyfikacji i analizy ryzyk.

(akta kontroli, str. 48-51)

Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza, *w celu przestrzegania zaleceń i rekomendacji rządowych wystosowanych dla urzędów państwowych i samorządowych odnośnie zapewnienia ciągłości działania i zapobiegania rozprzestrzeniania się epidemii podjęto takie działania jak: a/ wprowadzenie obowiązku zachowania reżimu sanitarnego (maseczka, dezynfekcja, zachowanie odległości) przez pracowników i klientów Urzędu; b/ wyposażenie pracowników i pomieszczenia Urzędu w środki ochrony bezpośredniej; c/ czasowe ograniczenie bezpośredniej obsługi interesantów w Urzędzie; d/ czasowe wprowadzenie pracy zdalnej.*

⁸ Regulamin kontroli zarządczej został wprowadzony zarządzeniem Burmistrza Nr 174/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r.

⁹ Zarządzenie Burmistrza Nr 173/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r.

Szczególne zasady organizacji pracy Urzędu, zapewniające bezpieczne i higieniczne warunki pracy w stanie epidemii, zostały ustalone przez Burmistrza w komunikacie z dnia 23 marca 2020 r. Na podstawie tego komunikatu, dokonano zmian w organizacji funkcjonowania Urzędu, i tak: na korytarzach przy drzwiach wejściowych do budynku umieszczono dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk oraz maseczki; na każdym piętrze budynku umieszczono pojemniki z płynem do dezynfekcji rąk; w pomieszczeniach gdzie przyjmowani byli interesanci zapewniono przezroczyste szyby oddzielające pracowników od interesantów; przy stanowiskach obsługujących interesantów umieszczono na podłodze pasy żółto-czarne informujące o zachowaniu odległości; na terenie całego Urzędu umieszczono informacje odnośnie zachowania dystansu społecznego i odpowiedniego odstępu; w pomieszczeniach sanitarnych wywieszono informację jak skutecznie myć i dezynfekować ręce; w pomieszczeniach pracy pracownikom zapewniono płyny do dezynfekcji rąk, maseczki oraz rękawiczki jednorazowe; w okresie ograniczenia bezpośredniego dostępu do Urzędu wprowadzono stosowanie urn, jako skrzynek podawczych oraz umożliwiono korzystanie z domofonu przywołującego pracownika Urzędu.

(akta kontroli, str. 39-42)

W całym okresie objętym kontrolą w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19, ograniczono bezpośrednią obsługę interesantów w Urzędzie. Zasady i sposób obsługi interesantów, Burmistrz określił w komunikacie z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie szczególnych zasad organizacji pracy Urzędu. Informację w tej sprawie umieszczono na drzwiach wejściowych do Urzędu oraz na stronie internetowej¹⁰ i portalu społecznościowym Gminy. Komunikat informował o numerach telefonów, pod którymi odbywała się obsługa interesantów oraz możliwości załatwienia spraw drogą elektroniczną poprzez adres mailowy Urzędu i platformę EPUAP. Wskazywał też bezpośrednio linki do kontaktu z urzędnikami.

W ramach dostosowania obsługi klientów w Urzędzie w związku z epidemią COVID-19 przy drzwiach wejściowych do budynku Urzędu zamontowano domofon, który przywoływał pracownika Urzędu w przypadku załatwiania spraw wymagających osobistego¹¹ zgłoszenia się w Urzędzie (np. zgłoszenie zgonu, odbioru dowodu osobistego lub złożenia wniosku o dowód osobisty).

Pomimo braku wprowadzenia pisemnych procedur, Gmina podjęła działania organizacyjne, które polegały na wprowadzeniu skrzynki podawczej (urny), do której interesanci mogli wrzucać spakowane w koperty dokumenty. Urna opróżniana była raz dziennie, po odbyciu około 20 godzin kwarantanny. Dokumenty złożone do urny opatrywano datą wpływu zgodną z dniem fizycznego złożenia ich w urnie. Dodatkowo interesantom udostępniono przy urnie wzory druków i wniosków m.in.: wniosek o wydanie dowodu osobistego, wniosek o ustalenie warunków zabudowy, wniosek o przyznanie lokalu socjalnego, wniosek o wycinkę drzewa, deklarację w sprawie opłat lokalnych itp. oraz koperty, w które można było spakować dokumenty wrzucane do urny.

(akta kontroli, str. 34-38, 39-42, 89-94)

Zasady zlecenia pracy zdalnej ustalone zostały w komunikacie Burmistrza z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie szczególnych zasad organizacji pracy Urzędu, zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki pracy w stanie epidemii oraz w zarządzeniu Nr OR.120.20.2021 z dnia 6 kwietnia 2021 r. w sprawie okresowych zmian w organizacji działalności jednostki i świadczenia pracy przez pracowników i współpracowników w formie zdalnej. Zgodnie z tymi regulacjami praca zdalna

¹⁰ <https://www.wolczyn.pl>

¹¹ Interesanci obsługiwani byli wówczas z zachowaniem reżimu sanitarnego (dezynfekcja, maseczka, zachowanie odległości) przy stoliku ustawionym w korytarzu obok drzwi wejściowych.

polecana była z uwzględnieniem systemu rotacyjnego dla zapewnienia ciągłości pracy Urzędu. Kierownicy komórek organizacyjnych sporządzali harmonogramy pracy zdalnej tak, aby nie zakłócać sprawnego funkcjonowania i realizacji zadań w danej komórce. Polecenie pracy zdalnej określało, że praca wykonywana była w godzinach wynikających z rozkładu czasu pracy pracownika oraz zobowiązywało do utrzymywania kontaktu telefonicznego lub kontaktu z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej z bezpośrednim przełożonym. W wyniku kontroli ustalono, że w kontrolowanej jednostce nie prowadzono dodatkowych ewidencji w tym zakresie. Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza: *pracownicy skierowani na pracę zdalną nie zgłaszali problemów z realizacją przydzielonych zadań, a kierownictwo Urzędu nie odnotowało incydentów związanych z brakiem płynności realizowanych zadań.*

(akta kontroli, str. 89-94)

W całym okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie wprowadzono pisemnych, odrębnych procedur lub przepisów wewnętrznych dotyczących dezynfekcji miejsc publicznych, jednakże podjęto działania, polegające m.in. na:

- ustawieniu, w największych skupiskach mieszkańców, stacji do dezynfekcji rąk, które były na bieżąco monitorowane i uzupełniane w płyny;
- wyposażeniu punktów opieki zdrowotnej na terenie Gminy w półmasksi, rękawiczki, fartuchy, gogle oraz płyny, które otrzymano z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych¹²;
- wyposażeniu wszystkich placówek oświatowych w płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni, maseczki, termometry bezdotykowe, które otrzymano z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego i Kuratorium Oświaty;
- objęciu osób starszych, samotnych i wymagających pomocy oraz pozostających w kwarantannie niezbędną pomocą w zakupie żywności oraz zaspokojeniu potrzeb życiowych, a także zapewnieniu pomocy psychologicznej i prawnej realizowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolczynie;

Ponadto operator świadczący na terenie Gminy usługi publicznego transportu zbiorowego¹³ zgodnie z rządowymi wytycznymi i zaleceniami epidemiologicznymi zapewniał bezpieczne korzystanie ze środków transportu zbiorowego. Pojazdy służbowe służące do przewozu dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób niepełnosprawnych wyposażone zostały w przegrody grodzące i ozonatory powietrza, płyny do dezynfekcji rąk, maseczki, rękawiczki jednorazowe.

Dodatkowo, w 2020 r. Gmina w ramach środków własnych zakupiła akcesoria do szycia maseczek (materiał, nici, gumki), dla wolontariuszy, którzy szyli maseczki wielokrotnego użytku dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy i pracowników służb. Dystrybucją maseczek dla mieszkańców Gminy zajmowali się ochotnicy z jednostek ochotniczych straży pożarnych.

(akta kontroli, str. 89-94)

Gmina jako organ prowadzący dla pięciu placówek oświatowych¹⁴ nie określała procedur organizacji nauki zdalnej. Procedury takie ustalane były wewnętrznie przez dyrektorów poszczególnych placówek. Nie przyjęto także procedur w sprawie zakupu sprzętu i wyposażenia ochrony osobistej (maseczki, rękawiczki, środki dezynfekcyjne) oraz ich dystrybucji.

W ramach przyjętych rozwiązań organizacyjnych, ze środków własnych Gmina zakupiła 12 ozonatorów powietrza w łącznej kwocie 28,6 tys. zł dla wszystkich

¹² Dystrybucją maseczek na terenie sołectw zajmowali się sołtysi; w wyniku przedmiotowej akcji na terenie sołectw rozdano 23 tys. szt. maseczek.

¹³ Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej z siedzibą w Kluczborku.

¹⁴ Tj. Zespół Szkół w Wolczynie, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Wierzbicy Górnej, Szkoła Podstawowa w Komorznie, Szkoła Podstawowa w Wąsicach, Przedszkole Publiczne w Wolczynie.

placówek z terenu Gminy, które przekazała tym jednostkom na podstawie protokołów odbioru. W wyniku realizacji rządowego programu wsparcia pn. "Zdalna Szkoła" - wsparcie w systemie kształcenia zdalnego, zakupiono też 51 szt. laptopów, które zgodnie z założeniami programu zostały przekazane placówkom oświatowym z terenu Gminy dla najbardziej potrzebujących uczniów i nauczycieli. W okresie objętym kontrolą zakupiono również 34 szt. komputerów przenośnych w ramach realizacji kolejnego programu rządowego wsparcia pn. „Zdalna Szkoła +” – wsparcie w systemie kształcenia zdalnego i przekazano je dyrektorom placówek oświatowych z terenu Gminy dla uczniów z rodzin wielodzietnych i nauczycieli.

(akta kontroli, str. 89-94)

4. Gmina określiła cele i działania strategiczne w Strategii Rozwoju Gminy Wołczyn na lata 2015-2022¹⁵, tj. gospodarcze wykorzystanie zasobów naturalnych i dziedzictwa kulturowego Gminy; wzrost zatrudnienia i wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości; zapewnienie dostępu do wysokiej jakości spójnej i podnoszącej standard życia infrastruktury oraz dostępu do wysokiej jakości usług; wzrost partycypacji społecznej i intensywności relacji partnerskich. Cele te od 2015 r. nie były aktualizowane m.in. w związku z wystąpieniem epidemii Covid-19. Jak poinformował Burmistrz, *podczas spotkań i narad kierownictwa dokonano analizy obowiązujących strategii i zobowiązano kierowników do bieżącego komunikowania Sekretarzowi i Burmistrzowi o wszelkich trudnościach w realizacji zadań.*

(akta kontroli, str. 411-415)

Zadania Gminy, również te o znaczeniu strategicznym, zawarte były w Raporcie o stanie Gminy, który był przedmiotem debaty i został przyjęty na sesji Rady Miejskiej w dniu 29 czerwca 2021 r. Jak wyjaśnił Burmistrz, *Raport o stanie Gminy za 2021 r. będzie omawiany na sesji Rady w czerwcu 2022 r.*

(akta kontroli, str. 416-418)

W oparciu o materiały przedłożone w trakcie kontroli¹⁶ ustalono, że powołany przez Burmistrza zespół ds. Koordynacji Kontroli Zarządczej dokonywał monitorowania realizacji celów i zadań Urzędu pod kątem zagrożeń w ich realizacji, w tym również mając na uwadze zagrożenia związane z sytuacją epidemiczną Covid-19. Zgodnie z protokołami z posiedzeń Zespół na podstawie dokonanej analizy stanu faktycznego i weryfikacji Rejestrów ryzyk¹⁷ stwierdził, że sporządzone Rejestry ryzyk nie uległy zmianie, żaden z pracowników nie wskazał wystąpienia dodatkowego ryzyka, które może wpłynąć na realizację zadań i osiągnięcie celów. W związku z prowadzonym monitorowaniem Zespół zwrócił się również do kierowników komórek o bieżące monitorowanie poziomu szacowanego ryzyka określonego i przypisanego do realizowanych zadań w nadzorowanych komórkach organizacyjnych. Jak poinformował Burmistrz, *kierownicy i pracownicy komórek Urzędu nie zgłaszali żadnych problemów przy realizacji zadań związanych z wystąpieniem epidemii Covid-19.* Jak ustalono w czasie kontroli, priorytetowe cele i zaplanowane do realizacji zadania zawarte w planie działalności Urzędu na lata 2020-2021 nie były związane z zapobieganiem lub podjęciem działań zaradczych w związku z wystąpieniem stanu epidemii Covid-19.

(akta kontroli, str. 46-51, 52-57, 58-66)

5. Na podstawie danych przedłożonych przez kontrolowaną jednostkę, w szczególności sprawozdań budżetowych Rb-27S o wykonaniu planu dochodów budżetowych oraz stosownej ewidencji księgowej ustalono, że w kontrolowanym okresie dochody własne Gminy systematycznie rosły. Wysokość planowanych

¹⁵ Strategia została przyjęta Uchwałą Nr X/63/2015 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 26 sierpnia 2015 r.

¹⁶ Na podstawie protokołów z posiedzeń Zespołu w sprawie kontroli zarządczej.

¹⁷ Posiedzenia odbyły się odpowiednio 27 kwietnia 2020 r. oraz 30 czerwca 2021 r.

i zrealizowanych dochodów własnych Gminy w latach 2018-2021, prezentowała się w następujący sposób:

- w 2018 r. planowane dochody wyniosły 18 495,2 tys. zł, zrealizowane dochody wyniosły 19 524,6 tys. zł,
- 2019 r. odpowiednio 21 022,6 tys. zł i 22 991,1 tys. zł (wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 15,1%);
- 2020 r. odpowiednio 21 846,6 tys. zł i 25 472,5 tys. zł (wzrost o 9,7%);
- 2021 r. odpowiednio 22 959,8 tys. zł i 30 789,7 tys. zł (wzrost o 17,3%).

Analiza struktury wykonania planu dochodów budżetowych wykazała, że największy udział (od 11,9%¹⁸ do 12,7%¹⁹) w dochodach własnych stanowiły wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), które systematycznie wzrastały w kolejnych latach okresu objętego kontrolą, tj. o 10,5% w 2019 r. (z 6 885,3 tys. zł w 2018 r. do 7 689,3 tys. zł w 2019 r.); o 1,3% w 2020 r. (do 7 787,7 tys. zł) oraz o 9,8% w 2021 r. (do 8 636,5 tys. zł).

Wpływy z podatku od nieruchomości stanowiły od 8,9%²⁰ do 10,3%²¹ dochodów własnych i systematycznie wzrastały, tj. o 7,6% w 2019 r. (z 5 543 tys. zł w 2018 r. do 5 998,4 tys. zł w 2019 r.); o 0,6% w 2020 r. (do 6 036 tys. zł); o 3% w 2021 r. (do 6 221,2 tys. zł).

Inne dochody stanowiące dochody Gminy, uiszczane na podstawie odrębnych przepisów stanowiły od 5,2%²² do 14,1%²³ dochodów własnych i systematycznie wzrosły o: 36% w 2019 r. (z 2 204,4 tys. zł w 2018 r. do 3 445,6 w 2019 r.); o 45% w 2020 r. (do 6 263,4 tys. zł) oraz o 36,9% w 2021 r. (do 9 919,6 tys. zł).

Wpływy z podatku rolnego stanowiły od 2,8%²⁴ do 3,3%²⁵ dochodów własnych gminy i analogicznie jak dochody z podatku od nieruchomości systematycznie wzrastały, tj. o 2,4% w 2019 r. (z 1 779,2 tys. zł w 2018 r. do 1 823,3 tys. zł w 2019 r.); o 5,3% w 2020 r. (do 1 926 tys. zł) oraz o 2,2% w 2021 r. (do 1 969,1 tys. zł).

(akta kontroli, str. 83-84)

6. W sprawie wpływu epidemii COVID-19 na budżet Gminy oraz realizowane i planowane zadania własne oraz wydatki inwestycyjne Skarbnik wyjaśniła, że *sytuacja epidemiologiczna związana z COVID-19 wpłynęła na wykonanie Budżetu Gminy Wołczyn za 2021 r. (tj. dochodów, przychodów, wydatków i rozchodów). Na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-27S kontrolowano wykonanie dochodów w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej w celu odpowiedniego reagowania na zaistniałą sytuację poprzez zmiany w budżecie Gminy. Zabezpieczeniem płynności finansowej Gminy były wolne środki z 2020 r., które wprowadzono do budżetu Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXI/310/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.*

Większość zaplanowanych zadań bieżących i inwestycyjnych wykonano zgodnie z planem. Dochody za 2021 r. wykonano w 111%²⁶, z tego: podatki wykonano w 105,6% oraz opłaty spadły o 45%. Natomiast wydatki bieżące za 2021 r. wykonano w 94,4%.

(akta kontroli, str. 163-169)

¹⁸ W 2020 r.

¹⁹ W 2018 r.

²⁰ W 2021 r.

²¹ W 2018 r.

²² W 2018 r.

²³ W 2021 r.

²⁴ W 2021 r.

²⁵ W 2018 r.

²⁶ W 2021 r. planowane dochody ogółem wyniosły 61 804,3 tys. zł; wykonanie 70 108,3 tys. zł.

7. Organ wykonawczy Gminy analizował i monitorował uwarunkowania zewnętrzne związane z Covid-19, na potrzeby ewentualnej zmiany uchwały budżetowej na rok 2020, jak też przygotowania uchwał na lata 2021-2022. W konsekwencji, na sesji 29 kwietnia 2020 r. Uchwałą Rady Miejskiej Nr XX/194/2020 zmniejszono plan dochodów z tytułu udziałów Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych o 518,9 tys. zł. Zmiany dokonano w związku z przewidywanym spadkiem udziałów spowodowanym sytuacją gospodarczą wywołaną wirusem COVID-19.

W sprawie analizowania i monitorowania uwarunkowań zewnętrznych związanych z epidemią COVID-19 na potrzeby zmiany uchwały budżetowej na 2020 r., jak też przygotowania uchwał na lata 2021-2022 Skarbnik wyjaśniła, że *po analizie wykonania dochodów i wydatków realizowanych przez jednostki oświatowe (w związku ze zdalnym nauczaniem) Uchwałą Rady Miejskiej w Wołczynie Nr XXII/214/2020 z dnia 13 lipca 2020 r. zmniejszono dochody z tytułu odpłatności za wyżywienie i pobyt w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w łącznej wysokości 197,2 tys. zł. Jednocześnie zmniejszono wydatki w dziale oświata i wychowanie, tj. środki na zakup artykułów spożywczych i pozostałe wydatki bieżące w oświacie. Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXIII/223/2020 z dnia 22 września 2020 r. zmniejszono udziały w podatku dochodowym od osób prawnych o 280 tys. zł. Zabezpieczeniem płynności finansowej Gminy były wolne środki z 2020 r., które nie zostały rozdysponowane w całości (pozostawiono kwotę 156,5 tys. zł). Budżet na 2021 r. zawierał dochody uwzględniające sytuację ekonomiczną w kraju. W kolejnych miesiącach na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-27S kontrolowano wykonanie dochodów w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej. Zabezpieczeniem płynności finansowej gminy były wolne środki z 2020 r., które wprowadzono do budżetu Uchwałą Rady Miejskiej nr XXXI/310/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.*

Jak ustaliła kontrola NIK, działania w zakresie zmian planu finansowego w związku ze skutkami pandemii COVID-19 w 2020 r. przedstawiały się następująco. Dochody bieżące zostały zaplanowane w kwocie 61 463,3 tys. zł. W ciągu roku suma korekt planu związanych z COVID-19 wyniosła 587,6 tys. zł; plan wykonano w kwocie 61 849,2 tys. zł. Korekt dokonano w kategorii dochodów bieżących i w ciągu roku zmniejszono planowane wpływy z PIT (o 518,9 tys. zł), wpływy z CIT (o 280 tys. zł), a w kategorii wydatków bieżących zwiększono planowane wydatki na: bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową (o 60 tys. zł), oświatę i wychowanie (o 106 tys. zł) oraz ochronę zdrowia (o 23 tys. zł).

W 2021 r. dochody bieżące zostały zaplanowane w kwocie 59 169,4 tys. zł. W ciągu roku suma korekt planu związanych z COVID-19 wyniosła 358,6 tys. zł; plan wykonano w kwocie 65 446,4 tys. zł. Korekt dokonano w kategorii wydatków bieżących i w ciągu roku zwiększono wydatki na ochronę zdrowia (o 46,5 tys. zł) oraz na pomoc społeczną (o 23,6 tys. zł).

(akta kontroli, str. 163-169)

8. Zmiany legislacyjne wprowadzone ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁷, spowodowały uszczuplenie dochodów Gminy z tytułu podatków.

Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy, *na koniec I półrocza 2020 roku, skutek działań dyskrecjonalnych wyniósł w podatku od nieruchomości z tytułu rozłożenia na raty i odroczenia płatności podatku 14,1 tys. zł, a z tytułu umorzenia i zwolnienia – 41,1 tys. zł. Skutki finansowe w zakresie ulgi z tytułu zwolnień i umorzeń w podatku od nieruchomości dotyczące COVID-19 wyniosły odpowiednio za: 2020 r. – 55,8 tys. zł; a za 2021 r. – 3,6 tys. zł.*

²⁷ Dz.U. z 2021 r. ze zm., dalej: ustawa o zapobieganiu COVID-19.

Ponadto w 2021 r. udzielono ulg z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w wysokości 18,7 tys. zł.

Jak wyjaśnił Burmistrz, w 2020 r. przeprowadzono analizy w zakresie możliwości wprowadzenia fakultatywnych ulg i zwolnień w podatkach w związku z sytuacją epidemiologiczną. Założono, że pomoc Gminy może w 2020 r. wynosić 150 tys. zł., a w 2021 r. 15 tys. zł. Oceniono, że pomoc w tej wysokości nie zagrozi realizacji zadań własnych Gminy. Wprowadzając ulgę w opłacie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu sprzedaży, założono pokrycie udzielonych ulg wpływem nowego dochodu Gminy. Od 2021 r. dochodem gminy jest część opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.

(akta kontroli, str. 104-114, 155-162)

Na podstawie art. 15p ust 1 ustawy o zapobieganiu Covid-19, przygotowano projekty uchwał w sprawach zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości, które przedstawiono Radzie Miejskiej. Uchwały w tym zakresie zostały podjęte 27 stycznia 2021 r.²⁸

(akta kontroli, str. 67-80)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Struktura organizacyjna urzędu oraz zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych, umożliwiały właściwą realizację zadań związanych z uzyskiwaniem dochodów własnych. Gmina podejmowała rzetelne działania w zakresie planowania dochodów i wydatków budżetowych w celu zapewnienia stabilności finansowej oraz realizacji zadań własnych podczas pandemii.

OBSZAR

2. Działania w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii w ramach realizacji wybranych zadań własnych

Opis stanu
faktycznego

1. Poza działaniami zmierzającymi do zapewnienia bezpiecznych warunków nauczania i transportu, a także wsparcia osób potrzebujących w ramach pomocy społecznej nie prowadzono udokumentowanej analizy potrzeb w innych obszarach. Jak wyjaśnił Burmistrz, *nie podejmowano innych działań zmierzających do ustalenia potrzeb mieszkańców związanych z ograniczeniem negatywnych skutków pandemii COVID-19 w zakresie dostępu do usług publicznych świadczonych przez gminę, ponieważ usługi te były realizowane w trybie ciągłym.*

(akta kontroli, str. 172-176)

2. Podjęte w kontrolowanej jednostce działania, zapewniły nieprzerwane świadczenie usług publicznych, umożliwiające zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej w okresie pandemii. Z wyjaśnień złożonych przez Burmistrza wynikało, że *w okresie stanu epidemiologicznego potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do usług publicznych były realizowane na bieżąco i bez przeszkód. W trybie ciągłym pracowały jednostki: Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Wołczynie, Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Wołczynie oraz jednostki pożarnicze na terenie gminy Wołczyn. W okresie wzmożonych zachorowań, ograniczono bezpośrednią obsługę interesanta. Interesanci Urzędu mieli możliwość załatwiania*

²⁸ Uchwała Rady Miejskiej Nr XXVII/257/2021 z dnia 27 lutego 2021 r. oraz Uchwała Rady Miejskiej Nr XXVII/258/2021 z dnia 27 lutego 2021 r.

spraw w formie listownej, elektronicznej oraz osobistej w sprawach pilnych i wymagających osobistego zgłoszenia się z zachowaniem reżimu sanitarno-epidemicznego. W zakresie świadczenia usług pomocy społecznej, starsi, chorzy lub przebywający w kwarantannie czy izolacji, mieszkańcy Gminy zostali poinformowani o możliwości zgłoszenia na dedykowany numer telefonu potrzeby wykonania dla nich podstawowego zaopatrzenia typu: żywność, leki. Informację tę umieszczono na portalu społecznościowym i na stronie internetowej Gminy oraz na tablicach ogłoszeń na terenie Gminy.

(akta kontroli, str. 104-114)

Porównując ogólną liczbę wszystkich usług publicznych²⁹ świadczonych w Urzędzie w latach 2019-2021 (m.in. sprawy z zakresu: rejestracji stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych, pomocy społecznej, świadczeń usług komunalnych, ochrony środowiska oraz innych wynikających z właściwości urzędu) należy stwierdzić, że łączna liczba świadczonych usług w latach 2020-2021 realizowana była na zbliżonym poziomie (19 111 usług w 2020 r. i 19 478 w 2021 r.), natomiast odnotowano spadek liczby usług w odniesieniu do roku 2019 (24 212 usług) o 21% w stosunku do 2020 r. i o 20% do 2021 r. W odniesieniu do spadku świadczonych usług, Burmistrz wyjaśnił, że: *część usług publicznych świadczonych w Urzędzie jest niemierzalna, ich załatwienie nie wymaga wydania decyzji, wypisów czy zaświadczeń tylko jest czynnością materialno-techniczną. Dlatego dane dot. liczby usług nie odzwierciedlają rzeczywistego zakresu spraw publicznych realizowanych w Urzędzie.*

(akta kontroli, str. 104-114, 172-176)

Na podstawie danych o liczbie wydanych: 1/ zaświadczeń z ewidencji działalności gospodarczej, 2/ dowodach osobistych (również wymienionych), 3/ wypisów lub wyrysów z ewidencji gruntów i budynków, 4/ spraw meldunkowych, 5/ odpisów aktów urodzenia, 6/ decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz innych decyzji i postanowień, ustalono, że:

- największy spadek liczby świadczonych usług publicznych³⁰ został odnotowany w zakresie m.in.: ewidencja działalności gospodarczej (292 usługi w 2019 r.; 233 – 2020 r.; 168 – 2021 r.); świadczenia rodzinne (921 – 2019 r.; 743 – 2020 r.; 677 – 2021 r.); fundusz alimentacyjny (92 – 2019 r.; 79 – 2020 r.); świadczenia wychowawcze (1396 – 2019 r.; 113 - 2020 r.); dodatek mieszkaniowy (192 – 2019 r.; 180 – 2020 r.); dodatek energetyczny (148 – 2019 r.; 121 – 2020 r.); gospodarka odpadami (6330 – 2019 r.; 3826 – 2020 r.); ewidencja ludności (612 – 2019 r.; 497 – 2020 r.); dowody osobiste (1023 – 2019 r.; 751 – 2020 r.); gospodarka nieruchomościami (373 – 2019 r.; 71 – 2020 r.);
- wzrost liczby świadczonych usług publicznych³¹ został odnotowany w zakresie m.in.: świadczenia wychowawcze (113 – 2020 r.; 1217 – 2021 r.); dodatek mieszkaniowy (180 – 2020 r.; 218 – 2021 r.); dodatek energetyczny (121 – 2020 r.; 134 – 2021 r.); gospodarka odpadami (3826 – 2020 r.; 3933 – 2021 r.);

²⁹ Dane dotyczące liczby usług publicznych zostały zwymiarowane na przykładzie danych dotyczących liczby: wydanych zaświadczeń z ewidencji działalności gospodarczej, wydanych lub wymienionych dowodów osobistych, wydanych wypisów lub wyrysów z ewidencji gruntów i budynków, spraw meldunkowych, wydanych odpisów aktów urodzenia, wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, innych wydanych decyzji i postanowień.

³⁰ Dane dotyczące liczby usług publicznych zostały wykazane w następujących przedziałach czasowych: od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.; od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. i od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

³¹ Dane dotyczące liczby usług publicznych zostały wykazane w następujących przedziałach czasowych: od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.; od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. i od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

rejestracja małżeństw, zgonów, urodzeń i inne czynności z zakresu stanu cywilnego (2768 – 2020 r.; 2999 – 2021 r.); ewidencja ludności (497 – 2020 r.; 518 – 2021 r.); dowody osobiste (751 – 2020 r.; 914 – 2021 r.); gospodarka nieruchomościami (71 – 2020 r.; 86 – 2021 r.); ochrona środowiska (672 – 2019 r.; 680 – 2020 r.; 780 – 2021 r.); gospodarka przestrzenna (13 – 2019 r.; 26 – 2020 r.; 43 – 2021 r.).

(akta kontroli, str. 172-176)

W Urzędzie nie stosowano elektronicznego obiegu dokumentów. Jak wyjaśnił Burmistrz, *czynności kancelaryjne wykonywane są w systemie tradycyjnym, który jest podstawowym sposobem dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw. Na skutek tego nie prowadzimy ewidencji spraw z rozbiorem na sprawy realizowane tylko elektronicznie bądź tylko papierowo.*

Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji, ustalono, że 24 spośród ogółu pracowników Urzędu (72 osoby) posiadało profil zaufany, a 16 wyposażonych zostało w certyfikat kwalifikowany.

(akta kontroli, str. 172-176)

Szczegółowemu badaniu poddano realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, oświaty, transportu publicznego. W oparciu o przedstawione do kontroli dokumenty ustalono, że jednostki organizacyjne Gminy uwzględniały ograniczenia wynikające z przepisów szczególnych w zakresie przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, w szczególności w zakresie zapewnienia pomocy społecznej, zadań oświatowych oraz związanych z transportem publicznym.

W zakresie pomocy społecznej liczba złożonych wniosków o udzielenie pomocy wyniosła: a/ w 2019 r. 1371; b/ w 2020 r. 1204; c/ w 2021 r. 1190. Złożone wnioski dotyczyły m.in. zasiłku okresowego, celowego i stałego, specjalistycznych usług opiekuńczych, potwierdzenia prawa do świadczeń. Liczba wydanych decyzji wyniosła: a/ w 2019 r. 1341; b/ w 2020 r. 1161; c/ w 2021 r. 1174. Natomiast decyzje odmowne stanowiły: a/ w 2019 r. 0,3% (4 decyzje); b/ w 2020 r. 1,2% (14); c/ w 2021 r. 0,3% (4).

Z wyjaśnień złożonych przez Burmistrza wynikało, że w kwestiach pomocy społecznej w związku z wprowadzonym stanem epidemii Covid-19, *Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolczynie³² na podstawie analizy własnych danych oraz zgłoszeń ze środowiska realizował działania pomocowe w zakresie organizacji pomocy wyżej wymienionym osobom.* Działania pomocowe polegały głównie na dostarczaniu do mieszkań przez pracowników OPS artykułów podstawowej potrzeby tj. żywności, leków, ciepłych posiłków, jak również pomocy przy wypełnianiu dokumentów. OPS w Wolczynie w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 brał udział w następujących działaniach:

- od października 2020 r. do grudnia 2021 r. realizowano program "Wspieraj Seniora", którego celem było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70+, a w szczególnych przypadkach osób poniżej 70 roku życia, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie na przykład poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na zakupie przez pracowników OPS artykułów podstawowej potrzeby, tj. artykułów spożywczych, leków, ciepłych posiłków oraz środków higieny osobistej i dostarczeniu produktów pod wskazany adres. Zgłoszenia odbywały się za pośrednictwem Infolinii oraz bezpośrednio do tut. OPS – telefonicznie,
- od kwietnia do czerwca 2020 r. świadczył mieszkańcom Gminy pomoc w ramach I edycji Marszałkowskiego Kuriera Społecznego. Kurierzy społeczni

³² Dalej OPS w Wolczynie lub OPS.

dostarczali osobom w podeszłym wieku, samotnym i niepełnosprawnym 26 nieodpłatnych posiłków dziennie od poniedziałku do niedzieli, a także świadczyli pomoc w postaci drobnych zakupów i pomocy w czynności domowych,

- w grudniu 2020 r. realizowano II edycję Marszałkowskiego Kuriera Społecznego i objęto nią do stycznia 2021 r. 26 osób samotnych, w podeszłym wieku, niepełnosprawnych dostarczając im ponownie pomoc w formie ciepłych, nieodpłatnych posiłków,
- w okresie od kwietnia do grudnia 2021 r. realizowano również III edycję tego programu,
- od kwietnia do lipca 2021 r. pozyskał od Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej³³ nieodpłatny catering, tj. 20 szt. obiadów dziennie wydawanych w dni robocze, catering przeznaczony był dla osób w trudnej sytuacji życiowej (starszym, niepełnosprawnym, odosobnionym z powodu izolacji lub kwarantanny).

(akta kontroli, str. 172-176, 177-183)

Ponadto OPS w Wolczynie otrzymał wsparcie z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu, tj.: stacje do dezynfekcji rąk, urządzenia do dezynfekcji dokumentów, lampy bakteriobójcze, termometry bezdotykowe, bramki do dezynfekcji oraz dużej ilości płynów do dezynfekcji, rękawiczek jednorazowych, masek jednorazowych.

Jak wyjaśnił Kierownik, *OPS nie zwracał się do Gminy o zapewnienie dodatkowych środków finansowych do realizacji intensyfikacji działań pomocowych podopiecznym osobom. Zwrócił się z pisemną prośbą do Burmistrza Wolczyna o dokonanie zmian w planie wydatków budżetowych Ośrodka w związku z realizacją programu „Wspieraj Seniora”, aby zapewnić zgodnie z umową wkład własny w wysokości 20% ogółu kosztów programu.*

(akta kontroli, str. 172-176, 177-183)

W okresie od marca 2020 r., z uwagi na ograniczenia wynikające ze stanu epidemii Covid-19 komunikacja pomiędzy placówkami oświatowymi a organem prowadzącym odbywała się pisemnie, telefonicznie, a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Gmina w ramach nadzoru nad realizacją zadań oświatowych na bieżąco przekazywała wytyczne i zalecenia Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie reżimu sanitarnego oraz bezpieczeństwa i zachowania dystansu społecznego w placówkach oświatowych. Ww. placówki z terenu Gminy wprowadziły własne procedury w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19. Dla przykładu, procedury Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wolczynie zostały opracowane na podstawie informacji dotyczących koronawirusa, opublikowanych przez: MEiN³⁴, GIS³⁵, Kuratorium Oświaty³⁶, a procedury przyjęte przez Szkołę Podstawową im. Orła Białego w Wierzbicy Górnej dotyczyły w szczególności organizacji zajęć zdalnych z zastosowaniem wytycznych MEiN, MZ³⁷ i GIS.

Z wyjaśnień pozyskanych od Wydziału Oświaty Urzędu wynikało, że placówki oświatowe zostały wyposażone w niezbędne środki higieniczne i dezynfekcyjne (maseczki ochronne, przyłbice, płyny dezynfekcyjne do rąk i pomieszczeń, termometry bezdotykowe, generatory ozonu, dozowniki do dezynfekcji rąk), a także w plakaty informacyjne dotyczące koronawirusa, dezynfekcji rąk i zachowania

³³ Spółdzielnia Socjalna, działająca w obszarze powiatu kluczborskiego PROFes.

³⁴ Ministerstwo Edukacji i Nauki, dalej MEiN.

³⁵ Główny Inspektorat Sanitarny, dalej: GIS.

³⁶ <http://zs.wolczyn.pl/sp/koronawirus-wazne-informacje/>

³⁷ Ministerstwo Zdrowia, dalej: MZ.

dystansu. Jak wynika z informacji umieszczonych na stronach internetowych szkół z terenu Gminy, w sytuacji zawieszenia stacjonarnych zajęć w placówkach, zajęcia te realizowano on-line, głównie na platformie MS TEAMS, zgodnie z planem lekcji uczniów, a także wykorzystywano elektroniczny dziennik Librus, komunikatory: Skype, Messenger, Zoom. Jak poinformował Wydział Oświaty Urzędu, nauczycielom w ramach doskonalenia zawodowego zapewniono uczestnictwo w szkoleniach z zakresu wspomaganie w kształceniu zdalnym. Uczniom i nauczycielom nieposiadającym urządzeń umożliwiającym udział w zajęciach on-line, dyrektorzy użyczały laptopy, które zostały pozyskane m. in. w ramach projektu „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +”.

(akta kontroli, str. 89-94, 208-220)

W dniu 20 sierpnia 2020 r. zawarto porozumienie międzygminne w sprawie przejścia przez Gminę Kluczbork od Gminy Wołczyn zadań w zakresie zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu na trasie Wołczyn-Kup-Wołczyn. Porozumienie nie wymagało aneksowania w związku z wprowadzeniem nauczania zdalnego z uwagi na to, że Gmina ponosiła koszty wyłącznie za wykonany faktycznie w danym dniu dowóz wg określonej stawki dziennej. Jak wyjaśnił Burmistrz, *nauczycielom, którzy złożyli wnioski i spełnili warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19³⁸ zapewniono dofinansowanie zakupu sprzętu lub oprogramowania, przydatnych w prowadzeniu zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć.*

(akta kontroli, str. 89-94)

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy transport zbiorowy odbywał się na podstawie umowy nr 295/2017 r. z dnia 21 grudnia 2017 r., zawartej pomiędzy Gminą Wołczyn a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Kluczborku sp. z o.o., przedmiotem której było świadczenie usług publicznych w zakresie transportu zbiorowego. Burmistrz wyjaśnił, że *to PKS w Kluczborku Sp. z o.o. jako przewoźnik na gminnych liniach komunikacyjnych zobowiązany był do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków podróży, także w czasie trwania stanu epidemii. Ponadto wskazywał, że w okresie pandemii zostały zaangażowane służby mundurowe (Posterunek Policji w Wołczynie, Straż Miejska w Wołczynie) do prowadzenia działań kontrolno-prewencyjnych w zakresie przestrzegania obostrzeń związanych z epidemią koronawirusa w autobusach.*

(akta kontroli, str. 388-396)

Jak wyjaśnił Burmistrz, *w wyniku wystąpienia wzrostu zakażeń Covid-19 oraz wprowadzeniu licznych ograniczeń w czasie trwania pandemii spadła aktywność społeczeństwa w codziennym przemieszczaniu się, w szczególności transportem publicznym, co spowodowało również spadek w sprzedaży biletów w transporcie zbiorowym. Największy spadek wystąpił przy sprzedaży biletów miesięcznych uczniowskich i był związany przede wszystkim z wprowadzeniem nauki zdalnej w szkołach lub innymi ograniczeniami wynikającymi z wprowadzanych zmian (np. limity w obłożeniu liczby miejsc w autobusie). PKS Sp. z o.o. stosował wytyczne i zalecenia GIS i MZ w zakresie bezpiecznego korzystania z pojazdów publicznego transportu zbiorowego w trakcie epidemii Covid-19. Monitoring w powyższym zakresie prowadziła Straż Miejska w Wołczynie, a także wg właściwości terytorialnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku, a także Policja. W czasie*

³⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 2047.

trwania pandemii były dokonywane ograniczenia na gminnych liniach komunikacyjnych (zmniejszenie liczby kursów na danej linii) i wynikały z wprowadzanych zmian w zakresie ograniczeń. Na podstawie analizy rejestru skarg i wniosków kontrola ustaliła, że ze strony mieszkańców nie wpłynęły w tym zakresie żadne skargi w zakresie usług przewozu świadczonych przez PKS.

Burmistrz wyjaśnił, że Gmina z tytułu mniejszych wpływów ze sprzedaży biletów na wykonywanych liniach komunikacyjnych nie udzielała dodatkowego wsparcia finansowego. Zgodnie z umową nr 295/2017 o świadczenie usług publicznych w zakresie publicznego transportu zbiorowego PKS w terminie do 15 kwietnia po zakończonym roku budżetowym przedstawiał roczne rozliczenie przychodów i kosztów z tytułu świadczonych usług na gminnych liniach komunikacyjnych tzw. rekompensata (określona pkt 5.4 i 5.5 umowy).

(akta kontroli, str. 388-396)

Żadna ze skarg, która wpłynęła w okresie objętym kontrolą, nie dotyczyła kwestii związanych ze spadkiem jakości usług publicznych spowodowanych COVID-19 w tych obszarach.

(akta kontroli, str. 382-387)

3. Od marca 2020 r. do zakończenia czynności kontrolnych Gmina ubiegała się i otrzymała środki zewnętrzne na przeciwdziałanie COVID-19, w tym w szczególności pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19/Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie były wykorzystywane na działania związane z przeciwdziałaniem COVID-19.

Wg stanu na 31 grudnia 2020 r. wydatki Gminy na przeciwdziałanie COVID-19 wyniosły ogółem 220,1 tys. zł, w tym: a/ budżet państwa (10 tys. zł jako dotacje na zadania bieżące); b/ środki unijne i EFTA (144,6 tys. zł na pozostałe wydatki bieżące); c/ wydatki budżetowe finansowane z innych źródeł (65,5 tys. zł na zakup materiałów i usług). Wg stanu na 31 grudnia 2021 r. wydatki te wyniosły ogółem 742 tys. zł i kształtowały się odpowiednio: a/ środki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z wyłączeniem Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (33,7 tys. zł na zakup materiałów i usług); b/ środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych³⁹ (705,7 tys. zł na wydatki inwestycyjne); c/ wydatki budżetowe finansowane z innych źródeł (2,6 tys. zł na zakup materiałów i usług).

Analiza największych kwotowo ww. wydatków⁴⁰ wykazała, że: a/ środki na realizacji zadań inwestycyjnych ze środków pochodzących z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych zostały pozyskane oraz wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem; b/ środki wykorzystano wyłącznie na wydatki inwestycyjne, które zostały poniesione legalnie i gospodarnie; c/ termin zapłaty zobowiązań Gminy nie był wcześniejszy niż data otrzymania środków RFIL; d/ środki RFIL ujmowano w wyodrębnionej ewidencji księgowej, 4/ informacje dotyczące wykorzystania ww. środków ujmowane były w sprawozdaniach przekazywanych do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

(akta kontroli, str. 184-190)

Dofinansowanie realizacji zadań Gminy ze środków RFIL w kwocie 2 130,8 tys. zł (kwota 1 780,8 tys. zł wpłynęła w 2020 r.; kwota 350 tys. zł. w 2021 r.) zostało przeznaczone na następujące inwestycje:

- wkład Gminy do zadania współfinansowanego z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – Przebudowa drogi z poprawą bezpieczeństwa w rejonie osiedla mieszkaniowego w Brzezinkach; wartość tej inwestycji wyniosła

³⁹ Dalej: RFIL.

⁴⁰ Kontrolą objęto 10 największych kwotowo wydatków dotyczących realizacji zadań inwestycyjnych ze środków pochodzących z RFIL.

932,6 tys. zł; Gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 350 tys. zł, które wydatkowała w całości w 2021 r.;

- wkład Gminy do zadania współfinansowanego z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – Przebudowa ul. Kasztanowej w Szymonkowie; wartość tej inwestycji wyniosła 1 042,7 tys. zł; Gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 350 tys. zł, które wydatkowała w całości w 2021 r.;
- termomodernizacja budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie – z planowanych w 2021 r. środków na inwestycję w kwocie 610,6 tys. zł wydatkowano 4,8 tys. zł; pozostała kwota pozostająca w dyspozycji na rachunku bankowym Urzędu (605,8 tys. zł) została przeniesiona na 2022 r.;
- rozbudowa budynku OSP w Wołczynie na cele postojowe dla autodrabiny – z planowanych w 2021 r. środków na inwestycję w kwocie 470,2 tys. zł wydatkowano 1 tys. zł; pozostała kwota pozostająca do dyspozycji (469,2 tys. zł) została przeniesiona na 2022 r.
- przebudowa drogi w Wierzbicy Górnej – zadanie, na którego realizację Gmina otrzymała 350 tys. zł., planowane jest na 2022 r.

Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy, środki na realizację zadań wpłynęły w 2020 r. Nie planowano wydatkowania tych środków w 2020 r.; zadania przewidziane do realizacji z tych środków planowane były w 2021 r. Część zadań została zrealizowana w 2021 r., natomiast zadania, które nie zostały w pełni zrealizowane przeniesiono do planu na 2022 r. – są w trakcie realizacji.

(akta kontroli, str. 100-103, 184-190)

W latach 2020-2021 Gmina brała udział w programach finansowanych ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. W 2021 r. Gmina brała uczestniczyła w programie „Wspieraj seniora”. Z programu, który realizowany był przez OPS w Wołczynie skorzystało 46 seniorów. Osoby te otrzymały łącznie 290 świadczeń, w tym polegających na pomocy w zrobieniu i dostarczeniu zakupów, dostarczeniu ciepłego posiłku, leków z apteki czy środków higieny osobistej. Na realizację programu Gmina zaplanowała środki w kwocie 23,5 tys. zł, które następnie wydatkowano na: a/ wynagrodzenia osób realizujących zadanie - 19,8 tys. zł; b/ składki na ubezpieczenie społeczne - 3,5 tys. zł; c/ składki na Fundusz Pracy - 0,2 tys. zł; d/ wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe finansowane przez podmiot zatrudniający - 400 zł.

(akta kontroli, str. 100-102)

Z informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK od Kierownika OPS w Wołczynie wynikało, że pracownicy realizujący program „Wspieraj seniora” byli etatowymi pracownikami OPS (siedmiu pracowników socjalnych). Wpłaty na PPK finansowane przez OPS (po stronie pracodawcy) w kwocie 400 zł były wyliczone od dodatku specjalnego dla pracownika socjalnego.

Jak wyjaśniła Kierownik OPS, informacja dotycząca realizacji programu została umieszczona na stronie internetowej Ośrodka oraz na stronie Urzędu; plakaty zostały rozwieszane na klatkach schodowych i tablicach informacyjnych, wystawach sklepowych na terenie Gminy. Zgłoszenia wpływały do OPS telefonicznie, a OPS na bieżąco realizował wsparcie dla seniorów. Ośrodek pismem z 21 stycznia 2021 r. otrzymał informację z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie podziału środków na gminy województwa opolskiego i przyznanego limitu dla Gminy w kwocie 17,1 tys. zł. Na podstawie złożonego zapotrzebowania na miesiące luty-marzec 2021 r. OPS otrzymał 4,2 tys. zł. Kolejne zapotrzebowanie (na podstawie pisma OUW z dnia 7 kwietnia 2021 r.) na środki finansowe na miesiące kwiecień-grudzień 2021 r. w kwocie 12,9 tys. zł nie zostało uwzględnione. W dniu 27 kwietnia 2021 r. Ośrodek otrzymał pismo od OUW w sprawie możliwości przyznania dodatkowych środków ponad limit w ramach puli środków finansowych na

województwo opolskie i złożył zapotrzebowanie na realizację programu „Wspieraj seniora” przez miesiąc kwiecień-grudzień 2021 r. w kwocie 19,3 tys. zł i otrzymał wskazaną kwotę.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że z założeń programu „Wspieraj Seniora” opracowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej wynikało, że jedynym kryterium podziału dokonywanego przez wojewodów przyznanej kwoty przez ministra właściwego spraw zabezpieczenia społecznego na poszczególne gminy było uwzględnienie liczby osób w wieku 70 lat i więcej w tych gminach. Tymczasem jak wyjaśniła Kierownik OPS, *zapotrzebowanie na środki finansowe na realizację programu było podyktowane przyznaniem przez Wojewodę limitem środków dla Gminy Wolczyn oraz środkami dodatkowymi ponad limit w ramach puli środków finansowych, jakimi dysponowało województwo opolskie.*

(akta kontroli, str. 179-183)

Gmina wydatkowała środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na organizację dowozu do miejsc szczepień i promocję szczepień. Na to zadanie Gmina zaplanowała środki w kwocie 46,6 tys. zł, w tym na organizację dowozu 36,6 tys. zł oraz promocję szczepień 10 tys. zł. Zadanie realizowane było przez Urząd Miejski w Wolczynie. Wydatki objęły: a/ wynagrodzenia osób realizujących zadanie 20,7 tys. zł; b/ składki na ubezpieczenie społeczne 3,6 tys. zł; c/ składki na Fundusz Pracy 0,4 tys. zł; d/ zakup paliwa do samochodów dowożących osoby na szczepienia 2,3 tys. zł; e/ zakup materiałów do prowadzenia akcji promujących szczepienia 6,1 tys. zł (banery promocyjne, koszulki promocyjne, namiot, ulotki, usługa promocji szczepień); f/ koszty połączeń telefonicznych 0,6 tys. zł. Koszt obsługi punktu telefonicznego, służącego do zamawiania dowozu wyniósł 25 tys. zł. Z informacji o wykonaniu planu finansowego na zadanie organizacji dowozu do szczepień i promocji szczepień Urząd wydatkował kwotę 33,7 tys. zł, w tym 27,6 tys. zł na organizację dowozu a 6,1 tys. zł na promocję szczepień. W 2021 r. z dowozu do szczepień skorzystało 76 mieszkańców Gminy. Podczas organizowanych festynów „Szczepimy się” oraz akcji „Zaszczep się” w 2021 r. szczepieniem objęto 80 osób. Gmina przystąpiła do konkursu krajowego w zakresie największej wyszczepialności uzyskując nagrodę w wysokości 1 mln zł.

(akta kontroli, str. 100-102, 193-197)

Jak wyjaśnił Burmistrz: *Pracownicy realizujący program organizacji dowozu do szczepień to etatowi pracownicy Urzędu. W zadaniu uczestniczyło ośmiu pracowników. W zakresie promocji szczepień Urząd nie szacował i nie składał zapotrzebowania na środki finansowe. Środki zostały przekazane przez Wojewodę w formie ryczałtu dla Gmin w wysokości 10 tys. zł. W zakresie organizacji dowozu składana była miesięczna informacja, w której wyszczególniono koszty telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych i informacji o szczepieniach przeciwko Covid-19 w wysokości 3 tys. zł (środki ustalone przez Wojewodę), koszty transportu.*

(akta kontroli, str. 193-197, 198-207)

Gmina wydatkowała także środki finansowe uzyskane w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”, finansowanego z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. Celem inicjatywy było wsparcie szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka). Z założeń programu wynikało, że wsparcie będzie przekazane w całości z góry, bez konieczności wniesienia wkładu własnego. Organy prowadzące składały wniosek o wsparcie dla każdej ze szkół z osobna, natomiast wsparcie finansowe było przyznawane na podstawie algorytmu uwzględniającego liczebność uczniów w danej placówce. Na ten cel Gmina zaplanowała w 2021 r. kwotę 267,3 tys. zł (zakup materiałów i pomocy dydaktycznych).

W ww. programie wzięły udział cztery szkoły z terenu Gminy, i tak:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wołczynie otrzymała wsparcie w kwocie 177,3 tys. zł, za które nabyła m.in.: wyposażenie podstawowe, wyposażenie kuchni, sprzęt AGD, sprzęt optyczny oraz meble i wyposażenie pracowni;
- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Wierzbicy Górnej otrzymała wsparcie w kwocie 30 tys. zł, które wykorzystwała na zakup m.in.: wyposażenia podstawowego, lodówko-zamrażarki, kuchenki elektrycznej oraz zestawów konstrukcyjnych;
- Szkoła Podstawowa w Wąsicach otrzymała wsparcie w kwocie 30 tys. zł, za które kupiła m.in.: wyposażenie podstawowe, sprzęt do prowadzenia zajęć z robotyki i logopedii, maty podłogowe, sprzęt AGD;
- Szkoła Podstawowa w Komorznie otrzymała wsparcie w kwocie 30 tys. zł, które wykorzystwała na zakup m.in.: wyposażenia podstawowego, klocków do samodzielnej konstrukcji, sprzętu do wirtualnego laboratorium oraz robotów edukacyjnych z tabletem.

Zgodnie z założeniami programu, kwota, którą otrzymała dana szkoła, miała zostać wykorzystana w całości. Jedynie w przypadku SP w Komorznie nie wydatkowano części otrzymanego wsparcia (pozostało 600 zł). Jak poinformowała Skarbnik Gminy *ww. kwota została zwrócona przez Szkołę w 2021 r. na gminne konto projektu. W 2022 r. Szkoła będzie realizować projekt do wyczerpania środków.*

(akta kontroli, str. 208-220, 363-369)

4. Gmina określiła szczegółowe formy udzielania pomocy dla lokalnej społeczności na potrzeby zapewnienia jej ochrony w sytuacji kryzysowej lub możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowej. W 2020 r. przyjęto Plan zarządzania kryzysowego Gminy Wołczyn. W Planie określono zadania i obowiązki poszczególnych uczestników zarządzania kryzysowego (w formie siatki bezpieczeństwa), a także sposób ich realizacji. Celem ww. Planu było zapewnienie systemowego, skoordynowanego i efektywnego reagowania administracji publicznej na zdarzenia kryzysowe, zapewniającego właściwe prowadzenie działań, głównie w zakresie odpowiedzialności dotyczącej: kierowania i nadzoru, informowania, ostrzegania i alarmowania ludności, łączności, ratownictwa, ewakuacji, pomocy społecznej, pomocy medycznej i porządku publicznego. Jednym z zidentyfikowanych zagrożeń były zagrożenia epidemiczne i epidemia. Plan został opublikowany na stronie Urzędu⁴¹. Opublikowane zostały także standardowe procedury operacyjne w sytuacji wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz sposób współdziałania organów administracji publicznej w warunkach sytuacji kryzysowej oraz stanu klęski żywiołowej (z przypisaniem poszczególnych zadań dla organów władz gminnych).

(akta kontroli, str. 397-410)

Jak wyjaśnił Burmistrz, *monitorowanie, koordynowanie i komunikowanie się na szczeblu centralnym i lokalnym w zakresie zarządzania kryzysowego odbywało się drogą elektroniczną w stopniu niewystarczającym do przeprowadzenia analizy występowania zagrożenia na terenie Gminy. Brak informacji o ilości zakażeń, osób przebywających na kwarantannach nie pozwalał na szacunkowe określenie stopnia zagrożenia epidemiologicznego, jego dynamiki rozwoju, a tym samym zaplanowania działań ograniczających rozprzestrzenianie się epidemii poprzez zwiększenie intensywności przekazów informacyjnych o ochronie przed epidemią i zapobieganiu jej rozprzestrzeniania się.*

(akta kontroli, str. 89-94)

⁴¹ <https://wolczyn.pl/index.php/pl/zarzadzanie-kryzysowe/plan-zarzadzania-kryzysowego>.

5. W Urzędzie podejmowane były działania zmierzające do zaplanowania działań na rzecz żywienia gospodarczego i społecznego po kryzysie wywołanym epidemią COVID-19. Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji ustalono, że od kwietnia 2020 r. pracownicy Urzędu, w ramach przeciwdziałania skutkom epidemii Covid-19, opracowali propozycje pomocy dla przedsiębiorców z terenu Gminy w celu ograniczenia negatywnych skutków ekonomicznych pandemii. W wyniku wspólnych ustaleń Burmistrz przygotował projekty uchwał w sprawach: 1/ zwolnienia od podatku od nieruchomości; 2/ przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości, które zostały przedstawione na posiedzeniu Rady Miejskiej w Wołczynie w dniu 29 kwietnia 2020 r. Uchwały te zostały przyjęte przez organ stanowiący Gminy⁴² i stanowiły podstawę do:

- zwolnienia od podatku od nieruchomości gruntów oraz budynków i budowle lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19,
- przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości.

(akta kontroli, str. 68-75)

W celu ograniczenia dla przedsiębiorców negatywnych skutków ekonomicznych spowodowanych sytuacją epidemiologiczną podjęta została również uchwała Rady Miejskiej⁴³ stanowiąca podstawę do zwolnienia z opłaty z korzystania ze zwolnień na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży za rok 2021 przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży na terenie Gminy i zwrotu tej opłaty. Na jej podstawie przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie gminy Wołczyn zostali zwolnieni z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a tym przedsiębiorcom, którzy wnieśli jednorazowo lub w I racie opłatę za 2021 r. w terminie do 31 stycznia 2021 r. przyznano zwrot pobranej opłaty.

(akta kontroli, str. 68-75, 86-94, 419)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości:

Ocena cząstkowa

W okresie epidemii Covid-19 (lata 2020-2021) w porównaniu do roku wcześniejszego (2019) liczba zrealizowanych usług w Urzędzie zmalała średnio o 20%. Brak informacji o liczbie zakażeń oraz osób przebywających na kwarantannach nie pozwalał Gminie na szacunkowe określenie stopnia zagrożenia epidemiologicznego.

⁴² Uchwała nr XX/195/2020 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości; Uchwała nr XX/196/2020 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości.

⁴³ Uchwała nr XXVIII/269/2021 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży za rok 2021 przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży na terenie Gminy Wołczyn i zwrotu tej opłaty.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 30 maja 2022 r.

Kontroler
Grażyna Powęska
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

.....
Dyrektor
Delegatury w Opolu
podpis
Iwona Zyman

